

Verslag van de vergadering van de Monumentencommissie

Datum: 23 augustus 2023

Tijd: 9.00 -10.30 uur

Plaats: Vergaderkamer 5 (gemeentehuis)

Aanwezig:

De heer J. Bakker, lid

Mevrouw M.I. Hoekstra-Schulte, lid

Mevrouw S. van Loon, plaatsvervanger van de heer Van Bleek.

De heer P. Smink, ambtelijk adviseur

Mevrouw G.A.M. Allersma, a.i. secretaris

Afwezig met kennisgeving:

De heer T. Piksen, voorzitter, afmelding wegens ziekte

De heer M.A. van Bleek, lid, afmelding in verband met vakantie

Mevrouw A. Herskamp-Veld, afmelding in verband met vakantie

Agenda:

1. Opening

De heer Smink opent als plaatsvervangend voorzitter de vergadering en heet eenieder van harte welkom.

Er zijn geen aanvullingen op de agenda

2. Verslag vergadering van 24 mei 2023

Het verslag van 24 mei jl. was i.v.m. de langere periode tussen de vergaderingen reeds via digitaal overleg definitief gemaakt. Het verslag wordt als zodanig in deze vergadering definitief vastgesteld.

3. Ingekomen stuk: zorg om kapel op locatie Halfweg Vierhouten Philadelphia

Op basis van een schriftelijk ingekomen stuk heeft de heer Smink contact opgenomen met de bouwkundige toezichthouder van de gemeente en een bezoek op locatie gebracht. Het locatiebezoek heeft opgeleverd dat er geen sprake is van (ernstig) achterstallig onderhoud, maar i.v.m. het gebruik wel behoefte is voor overleg en reden tot zorg op de lange(re) termijn.

De heer Smink heeft medio oktober 2023 een gesprek met twee medewerkers van Philadelphia en de bouwkundige toezichthouder over de locatie Halfweg en de kapel.

4. Open Monumenten Dag; 9 september 2023., thema "Levend Erfgoed"

In de vergadering van de monumentencommissie van 8 maart jl. is er de wens uitgesproken om in de gemeente Nunspeet weer een Open Monumenten Dag te organiseren. In vervolg hierop is er een comité OMD 2023 opgericht. De eerste vergadering was 11 mei jl. met een vertegenwoordiger uit de monumentencommissie (dhr. J. Bakker), uit de dorpen Nunspeet en Vierhouten, Stichting Nunspeet uit de Kunst en de gemeente Nunspeet.

Naar 'vertegenwoordigers' van de dorpen Elspeet en Hulshorst wordt nog steeds gezocht, om, ook in volgende jaren mogelijk alle vier de dorpen in de gemeente optimaal te kunnen 'meenemen'.

Vanwege de korte voorbereidingstijd is er, om een zo volwaardig mogelijk programma te kunnen presenteren, zo veel als mogelijk gebruik gemaakt van bestaand materiaal en bestaande kennis.

Het programma bestaat heden uit de volgende onderdelen:

- In ieder dorp is bij het lokale VVV-informatiepunt en startpunt van een activiteit
- Aan het thema 'Levend erfgoed' wordt uitdrukking geven door aandacht te besteden aan groen erfgoed.

- Een 'stadswandeling' in Nunspeet onder begeleiding van een 'verteller'
- Een wandelroute door en rond het dorp Vierhouten op eigen gelegenheid aan de hand van een route- en monumentenbeschrijving, aangevuld en ook individueel te lopen, een wandelroute over het terrein van 'De Paasheuvel' met o.a. De Zonnehal
- Een wandelroute door en rond het dorp Elspeet, op eigen gelegenheid aan de hand van een route- en monumentenbeschrijving.
- Een wandelroute, op eigen gelegenheid aan de hand van een route- en beschrijving over het Landgoed Hulshorst.
- Alle wandelroutes worden opgenomen in een programmaboekje, speciaal samengesteld ter gelegenheid van de Open Monumenten Dag 2023 Nunspeet. Dit programmaboekje zal te verkrijgen zijn bij alle VVV-infopunten
- Open monumenten deze dag zijn: de drie windmolens in de dorpen Nunspeet, Elspeet en Hulshorst, de toren en kerk te Nunspeet, de kerk te Elspeet en het Dorpshuis te Vierhouten.

5. **Jaarverslag 2022**

Mevrouw Allersma heeft een concept Jaarverslag 2022 opgesteld. De tekst gerelateerd aan de nieuwe omgevingswet is aangeleverd door de heer Van Bleek. Het 'definitieve' concept is toegestuurd aan alle leden van de monumentencommissie. De heer Smink en mevrouw Hoekstra hebben schriftelijk gereageerd. Reacties primair taal-technisch gerelateerd en een enkele procedureel. De heer Bakker heeft geen verdere opmerkingen of aanvullingen. In verband met hun afwezigheid zal nog navraag om reactie worden gedaan bij de heren Piksen en Van Bleek en bij mevrouw Herskamp.

Voorgesteld wordt door de commissieleden, dat de heer Piksen het jaarverslag persoonlijk zal aanbieden aan de wethouder, de heer Groothuis.

6. **Voordracht status gemeentelijk monument Mackaybank – Oranjepark**

Mevrouw Hoekstra heeft voorafgaand aan de vergadering nog aanvullend historisch informatiemateriaal toegestuurd over het Oranjepark. Dit levert nieuwe én waardevolle informatie op over de totstandkoming van het park. Bijzonder gegeven is bijvoorbeeld dat de realisatie van de vijver in het park een werkgelegenheidsproject is geweest, zoals er diverse waren in de dertiger jaren van de 20e eeuw, veelal geïnitieerd door lokale overheden.

Vanuit de commissie wordt aangegeven dat, t.a.v. de bank, met name de cultuurhistorische waarde en de historische waarde hoog zijn. De architectuurhistorische waarde is mogelijk minder hoog, ook gerelateerd aan de vraag of al het aanwezige materiaal nog dateert uit de tijd van de realisatie (afwijkende baksteen achter de plaque?).

Voorstel van de commissie is om de locatie te onderzoeken als waardevol complex, naar de individuele cultuurhistorische waarden van het Oranjepark én als historische context voor de twee historische objecten in het park zijnde de Mackaybank en de sinds 2019 als gemeentelijk monument beschermde muziekkoepeel.

Geconcludeerd wordt dat de commissie het College wil verzoeken aanvullende cultuurhistorisch onderzoek te laten uitvoeren naar de Mackaybank en het Oranjepark en hiervan cultuurhistorische waardestellingen te laten opmaken en de waardestelling van de Muziekkoepeel aan te vullen c.q. te herzien.

Parallel aan het verzoek om plaatsing van de Mackaybank op de gemeentelijke monumentenlijst is aandacht gevraagd voor het onderhoud van de bank. Dit i.v.m. o.a. graffiti en uitgevallen voegwerk. De heer Smink heeft bij het Team Openbare Ruimte aandacht gevraagd voor het onderhoud van de bank en geadviseerd in een zorgvuldige aanpak hiervan.

7. **Duurzaamheid en Monumenten - Expositie RCE (hele maand februari 2024)**

De commissieleden ondersteunen het idee om de expositie te koppelen aan een informatieavond voor monumenteneigenaren. Deze informatieavond dient bij voorkeur zoveel mogelijk aan de beginperiode van de expositie te worden gehouden.

In dit kader worden de volgende aandachtspunten/actiepunten benoemd.

- Een bewonersavond/informatieavond te koppelen aan de expositie,
- De heer Smink zal in deze contact opnemen met de programmamanager duurzaamheid van de gemeente,
- Als sprekers zullen benaderd worden het Gelders Genootschap, Het Nationaal Restauratie Fonds (NRF) en de Monumentenwacht.
- Voor het openingswoord /welkom zal wethouder de heer J. Groothuis benaderd worden.
- Er zal een draaiboek voor deze avond worden opgesteld (actie WA).

7. **Stand van zaken**

a. Subsidies

1. Voor de volgende gemeentelijk monumenten zijn voorlopige subsidietoekenningen verleend:

- * Elspeterweg 177 te Vierhouten (werkzaamheden tevens reeds aangevangen)
- * F.A. Molijnlaan 39 te Nunspeet
- * Berkenlaantje 20 te Nunspeet

2. De voor subsidie aangevraagde en verleende werkzaamheden voor het pand Spoorlaan 49/51 te Nunspeet zijn gestart.

b. Vergunningen

1. Er is een aanvraag 'verzoek vooroverleg' gedaan voor het plaatsen van dakramen voor het pand Plaggenweg 26 te Vierhouten. Behandeling aanvraag 28 aug. as. M&W cie.
2. Er is een aanvraag gedaan voor het plaatsen van zonnepanelen voor het pand Uddelerweg 8 te Elspeet (Hotel de Zwaan). Behandeling aanvraag 28 aug. M&W cie.
3. Er zijn veel activiteiten ter plaatse van de Stationsomgeving. O.a. een aanvraag inzake een aanpassing en verlenging van het stationsgebouw; 'koppeling' tussen het bestaande en een nieuwe ontwikkeling ter plaatse. De dorpsbouwmeester is betrokken bij deze ontwikkelingen. In een volgende fase zal de Monumentenwelstand commissie in een vooroverleg op de hoogte worden gebracht van de conceptplannen.
4. Nestlé, Laan 110 te Nunspeet: vergunning verleend voor het plaatsen van watertanks. (Nog) niet voor de aangevraagde reclames op deze watertanks.

c. Adviezen

Er zijn geen separate adviezen anders dan elders separaat op de agenda.

d. Nieuwsbrief (versus expo Duurzaamheid en Monumenten)

In de volgende Nieuwsbrief zal onder meer informatie opgenomen worden over de RCE-expositie Duurzaamheid in februari 2024 en de hieraan te koppelen bewonersavond ('Save the date'). Hiervoor een datum gaan inplannen (o.a. agenda wethouder).

Naast het thema en de expositie Duurzaamheid nog enkele andere thema's nader uitwerken. In het verlengde van het realiseren van duurzaamheidsvoorzieningen iets opnemen over vergunningprocedures en over subsidiemogelijkheden.

Mevrouw Hoekstra stuurt ter inspiratie nog een Nieuwsbrief toe van een Friese gemeente.

e. Actiepunten lijst

Zie onderstaand geactualiseerde schema.

8. Overig / te informeren:

Het advies aan het College van B&W inzake Landgoed De Grote Bunte wordt voor kennisgeving aangenomen.

7. **Rondvraag**

- De heer Bakker vraagt naar de voortgang van de nieuwe aanstellingsbrief. Aangegeven wordt dat september as. het collegevoorstel voor de benoeming zal worden opgesteld. De benoeming zal in gaan gelijktijdig met het ingaan van de nieuwe Omgevingswet, per 1 januari 2024.
- er wordt voor dit lopende jaar en voor de komende jaren (opnieuw) aandacht gevraagd voor het moment van uitbetaling en de schriftelijke berichtgeving hierover aan de leden van de monumentencommissie.
- Het eerder door de heer Piksen en de heer Bakker ingebrachte onderwerp 'Rol burgerleden in de monumentencommissie' zal bij de volgende vergadering, indien alle leden aanwezig kunnen zijn, op verzoek, opnieuw geagendeerd worden.
- In het kader van de nieuwe Omgevingswet 2024 zal per aankomend jaar de dorpsbouwmeester aanwezig zijn bij alle monumentencommissievergaderingen. Belangrijk om een aantal zaken voor het komend jaar op tijd inzichtelijk te hebben, zoals data vergaderingen, frequentie, mandateringen etc. Agenderen voor de vergadering van 27 sept. of uiterlijk 8 nov. as.

8. **Sluiting**

De heer Smink bedankt eenieder voor de inbreng en sluit om 10.30 uur de vergadering. Aansluitend vervolgt de commissie haar bijeenkomst op het terrein van De Paasheuvel, waar zij geïnformeerd en rondgeleid wordt door de heer Tijmen Kos, voorzitter van de werkgroep Monumenten Paasheuvelgroep.

De volgende vergadering van de Monumentencommissie staat gepland op 27 september 2023.

Overzicht van actiepunten:

Onderwerp	Actie	Wie	Wanneer
Actiepunten korte termijn:			
Jaarverslag 2022	Beoordelen concept	Gemeente en Comm.leden	Concept gereed 17 aug. 2023
Open Monumentendag 2023	Comité OMD vormt def. programma, Programma boekje 'in ontwikkeling'.	Mw. Allersma, dhr. J. Bakker	OMD is op 9 sept. 2023
Actiepunten lange(re) termijn:			
Erfgoed in het omgevingsplan.	RCE komt met voorbeeldregels GG heeft een handreiking geschreven. Wacht op akkoord RCE	Rijkdienst voor Cultureel Erfgoed (RCE) en Gelders Genootschap (GG)	Najaar 2023
Nieuwsbrief	Opstellen concept	GG, dhr. Van Bleek en Gemeente, mw. Allersma	Verschoven naar najaar 2023 i.v.m. expositie RCE
Verduurzamen van monumenten	Opnemen in Nieuwsbrief	Gemeente, dhr. Smink en mw. Allersma	Najaar 2023 Expositie februari 2024

Expositie RCE 'Duurzaamheid en monumenten'	Organiseren informatiebijeenkomst Draaiboek opstellen	Gemeente, dhr. Smink en mw. Allersma Mw. Allersma	Expositie RCE komt in febr. '24 in Nunspeet sept/okt. 2023
--	---	--	---